

L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Medji 2023

IT-TMIEN SENA	L-ISTUDJI SOĊJALI	IL-HIN: Siegha
----------------------	--------------------------	-----------------------

L-Isem: _____

Il-Klassi: _____

Din il-karta tal-eżami fiha SITT taqsimiet (A, B, C, D, E u F). L-istudenti jridu jwieġbu t-taqsimiet KOLLHA. Il-marki jidhru bejn il-parentesi jew fl-aħħar ta' kull taqsima.

Taqsima A: Imla l-vojt billi tagħzel il-kelma t-tajba.

pluraliżmu	esportazzjoni	reklami	simetrika	monarkija
estiza	kompromess	staġjonali	libertà	produzzjoni

1. Fil-familja _____ l-adulti jaqsmu bejniethom ix-xogħol tad-dar, it-trobbija tal-ulied u x-xogħol barra mid-dar.
2. Permezz tal-_____, pajjiż ibiġh prodotti lokali lill-pajjiżi oħra.
3. Xerrejja _____ ma jixtrux matul is-sena kollha iżda jixtru biss fi żminijiet partikolari.
4. Permezz tal-_____ tal-espressjoni, individwu jista' jesprimi l-opinjoni tiegħu.
5. Eżempji ta' _____ huma partiti politiċi u gruppi ta' pressjoni varji.
6. Fil-familja _____ nsibu lin-nanniet jew xi qraba oħra jgħixu mal-ġenituri u l-ulied.
7. Re hu l-kap tal-istat f' _____.
8. Tajjeb li jintlaħaq _____ biex nevitaw il-ġlied.
9. Il-proċess tal-_____ hafna drabi jseħh fil-fabbriki.
10. Fuq il-mass midja naraw hafna _____ li jhajru lil min qed jarahom biex jixtru aktar prodotti jew servizzi.

(10 marki)

Taqsim B: Aghzel billi timmarka twegiba WAHDA tajba biss.

1. **Eżempju ta' bidla evoluzzjonarja hu**
 - a. attakk terroristiku
 - b. iżjed drittijiet ċivili fil-pajjiż
 - c. il-gwerra
2. **Eżempju ta' bidla revoluzzjonarja hu**
 - a. attakk terroristiku
 - b. traffiku qawwi
 - c. illitterizmu
3. **Żvilupp soċjali jseħh fl-oqsma ta'**
 - a. edukazzjoni, saħħa u familja
 - b. kriminalità, valuri u mass midja
 - c. sport, tniġġis u klima
4. **Permezz tax-xogħol l-individwu**
 - a. jiżviluppa l-kapaċitajiet tiegħu
 - b. ikollu nuqqas ta' valuri
 - c. ma jkollux identità
5. **Fil-familja estiża-modifikata, in-nanniet**
 - a. joqogħdu fl-istess dar mal-ulied
 - b. ma jiltaqgħu qatt mal-ulied
 - c. u l-ulied jgħixu ftit 'il bogħod fl-istess raħal.
6. **Fl-aħħar snin, il-bidla soċjali għenet biex**
 - a. il-familji ma jkunux jistgħu jemigraw
 - b. ikun hemm ugwaljanza bejn ir-raġel u l-mara fil-familja
 - c. jonqsu l-benefiċċji għall-familji
7. **Produttur hu dak il-persuna li**
 - a. jikkonsma l-prodott
 - b. jirreklama prodott
 - c. joħloq prodott
8. **Permezz ta' migrazzjoni interna, persuna**
 - a. tibqa' tgħix mal-familja tagħha
 - b. tivvjaġġa biex tmur toqgħod f'parti oħra mill-istess pajjiż
 - c. tivvjaġġa biex tmur tgħix f'pajjiż ieħor
9. **Il-popolazzjoni f'Malta naqset bejn l-1957 u l-1967 minħabba**
 - a. l-ewwel gwerra dinjija
 - b. l-emigrazzjoni
 - c. l-Covid-19
10. **Il-kelma demokrazija tfisser**
 - a. tmexxija mill-poplu
 - b. tmexxija mir-rejiet
 - c. mexxej uniku

(10 marki)

Taqsim C: Immarka ✓ jekk hux VERU jew FALZ.

		VERU	FALZ
1.	Permezz tax-xogħol, il-ħaddiem ikun qed jagħti l-kontribut tiegħu fl-iżvilupp tal-pajjiż.		
2.	Bħala konsumatur għandi dritt għall-għażla ta' prodotti jew servizzi.		
3.	Huwa bżonn li nibdel il-mobile kull sena.		
4.	Ix-xogħol u l-edukazzjoni huma żewġ drittijiet fundamentali.		
5.	L-ugwaljanza ċċaħħad liċ-ċittadini minn opportunitajiet indaqs.		
6.	Insibu 30 stat membru fl-Unjoni Ewropea.		
7.	It-tolleranza tgħin biex soċjetà timxi 'l quddiem.		
8.	Permezz tat-teknoloġija nistgħu nżommu kuntatt ma' qraba li jgħixu 'l bogħod minna.		
9.	Żvilupp ekonomiku sostenibbli jiddependi fuq bilanċ bejn ir-riżorsi ekonomiċi u l-ambjent.		
10.	In-nuqqas ta' riċiklaġġ jikkawża tniġġis tal-arja.		

(10 marki)**Taqsim D: Agra sew dawn is-sitwazzjonijiet u wara wieġeb il-mistoqsijiet KOLLHA dwarhom billi tagħti ŻEWĠ eżempji għal kull sitwazzjoni.**

1. Abigail hi tifla waħidha u tiegħu pjaċir tisma' lin-nanna tagħha tirrakkonta dwar meta kienet żgħira flimkien ma' ħdax-il ħutha oħra. Semmi **żewġ** bidliet li seħħew fil-familja matul is-snin.

i. _____

ii. _____

(4)

2. Il-ħin liberu huwa importanti ħafna. Agħti **żewġ** eżempji kif l-istudenti tat-tmien sena jistgħu jużaw l-ħin liberu b'mod tajjeb.

i. _____

ii. _____

_____ (4)

3. Jeremy se jivvota għall-ewwel darba fl-elezzjoni tal-Kunsill Lokali u tal-Membri Parlamentari Ewropej. Semmi **żewġ** affarijiet li għandu jagħmel Jeremy biex ikun infurmat sew qabel imur jivvota.

i. _____

ii. _____

_____ (4)

4. Sarah tiegħu gost tmur tixtri u ddu il-ħwienet kull nhar ta' Sibt. Qed tonfoq wisq flus kull ġimgħa. X'pariri tista' tagħti lil Sarah biex tibda tqassam flusha aħjar?

i. _____

ii. _____

_____ (4)

5. It-tibdil tal-klima hi problema kbira ħafna bħalissa. Semmi **żewġ** metodi kif inti tista' tgħin biex innaqqsu din l-isfida globali.

i. _____

ii. _____

_____ (4)

(20 marka)

Taqsim E: Agra s-silta li ġejja u wara wieġeb il-mistoqsijiet KOLLHA.

Il-proġett *Irrakkonta Storja Waħda* beda f'Mejju 2020, permezz ta' grupp żgħir ta' persuni li kienu determinati li jibdlu l-idea negattiva li hawn dwar il-Kunsilli Lokali. Huma xtaqu juru r-realta' ta' dak li jagħmel il-gvern lokali ma' u għall-komunitajiet lokali.

Eric kiteb l-istorja rebbieħa.
F'parti minnha hu kiteb hekk:

“Dak li jagħmlu l-kunsilli hu li jżommu l-post nadif u tajjeb biex ngħixu fih, jaraw li t-toroq jinkinsu, li d-djar jinbnew sew, li jipprovdu parks u ġonna għar-rikreazzjoni taż-żgħar u tal-anzjani, biex jgħallmu t-tfal, il-foqra u l-anzjani. Hu xogħol sabiħ, neċessarju u wieħed li importanti li jsir. Mingħajr il-kunsilli, l-ebda pajjiż ċivilizzat ma jista' jibqa' għaddej jew isejjaħ lilu nnifsu ċivilizzat.”

Silta addattata minn: <https://www.local.gov.uk/our-support/leadership-workforce-and-communications/comms-hub-communications-support/building>

Mistoqsijiet

1. Kieku din l-istorja ktibtha inti, liema **tliet** xogħlijiet kont issemmi li jagħmel il-Kunsill Lokali tal-lokalità tiegħek?

(3)

2. F'liema **tliet** elezzjonijiet jivvutaw il-Maltin li għandhom aktar minn sittax-il sena?

(3)

3. Agħti t-tifsira ta' **poter** u t-tifsira ta' **politika**.

(4)

4. Semmi **erba'** karatteristiċi ta' demokrazija.

(4)

5. a. Agħti tifsira ta' stat dittatorjali.

(2)

b. Semmi dritt fundamentali li ġieli jinkiser f'dittatorjat.

(1)

6. Din is-sena inti vvutajt għar-rappreżentanti tiegħek fl-iskola. Għaliex il-proċess tal-għażla tal-kunsill tal-istudenti huwa wieħed demokratiku?

(6)

7. Semmi **żewġ** valuri fundamentali li nsibu f'demokrazija.

(2)

(25 marka)

Taqsima F: Aghzel WIEHED mit-temi li ghejjin u ikteb madwar 120 kelma dwaru.

1. Spjega kif iż-żieda fil-popolazzjoni taffettwa l-iżvilupp u l-ambjent ta' pajjiż.
2. Iddiskuti dwar kif inbidel il-ħin liberu matul iż-żmien.
3. X'inhuma prodotti tal-kummerċ ġust? Spjega għaliex importanti nixtru minn dawn it-tip ta' prodotti.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

(25 marka)

Total: 100 marka

PAGNA VOJTA